

Facultaire
Studentenraad
NATUURWETENSCHAPPEN,
WISKUNDE EN INFORMATICA

**Gezamenlijke Vergadering
t.a.v. de voorzitters**

Postbus 94214
1090 GE Amsterdam
(020) 525 5878
fnwi@studentenraad.nl
studentenraad.nl/fnwi

Datum	10 december 2013	Ons kenmerk	2013-32
Contactpersoon	Stefan La Rooij	E-mail	fnwi@studentenraad.nl
Betreft	Stemadvies FSR FNWI aan GV omtrent AFS		

Geachte Gezamenlijke Vergadering, beste Centrale Studentenraad, beste Centrale Ondernemingsraad,

Hierbij doet de Facultaire Studentenraad van de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica (FSR) u een brief met stemadvies toekomen aangaande het instemmingsverzoek over de Amsterdam Faculty of Science (AFS).

Het instemmingsverzoek over de AFS dat aan de Gezamenlijke Vergadering (GV) voorligt is een lastige keuze. Het is één van de meest complexe beslissingen in de afgelopen tientallen jaren. Het feit dat het geen keuze is die gaat over een volledig "ja" of "nee" op een samenwerking op het bètadomein in Amsterdam maakt het nog ingewikkelder. Er zijn op dit moment al diverse masteropleidingen en onderzoeksgroepen die samenwerken. Ook in het bacheloronderwijs wordt samengewerkt, bijvoorbeeld bij de opleiding Scheikunde. De keuze die aan de GV is voorgelegd gaat over de oprichting van een nieuwe organisatiestructuur waarbij nog veel meer opleidingen en onderzoeksgroepen zullen worden samengevoegd, wat voor kansen zorgt maar ook enorm veel risico's met zich meedraagt.

De FSR adviseert de GV om **tegen** de AFS-plannen te stemmen. In de ogen van de FSR is de FNWI momenteel een dynamische en gezonde organisatie met een sterk en uniek karakter. De FSR hecht veel waarde aan het behoud van de hoge kwaliteit die nu leidend is op de FNWI. De vorming van de AFS brengt veel risico's met zich mee, waar in de plannen onvoldoende rekening mee wordt gehouden. Tevens veroorzaken deze plannen hoogstwaarschijnlijk problemen die er momenteel nog niet zijn. De beoogde voordelen wegen in onze ogen niet op tegen de risico's. De FSR is zich ervan bewust dat het noodzakelijk is om alternatieven te zoeken voor die disciplines waar de samenwerking wel door zal gaan. Een fusie van de gehele faculteit ziet de FSR echter niet als een optimale manier om de toekomst van het Amsterdamse bètadomein vorm te geven.

Hieronder zal de FSR per deelonderwerp verder ingaan op de afgewogen argumenten en verder uitwijden hoe dit standpunt tot stand is gekomen.

Sectorplannen

In 2010 zijn er door de commissie Breimer sectorplannen ingesteld voor de bacheloropleidingen

Natuur- en Sterrenkunde en Scheikunde¹. In het sectorplan staat dat deze opleidingen van de UvA samengevoegd moeten worden met de tegenhanger van de VU. Daarnaast staat in de Investment Agenda for University Physics and Chemistry² (2009) dat de dubbele bachelor Natuur- en Wiskunde samengevoegd moet worden met die van de VU. In de huidige plannen wordt hier nauwelijks iets over gezegd.

In de Implementatie Sectorplan Natuur- en Scheikunde (Breimer, 2010) is slechts een kleine alinea gewijd aan het samenvoegen van de BSc-opleidingen Natuur- en Sterrenkunde en Scheikunde van de UvA en de VU. Er zal ook rekening moeten worden gehouden met de rest van het sectorplan. Er zijn in de sectorplannen veel meer afspraken gemaakt, over bijvoorbeeld de instroom van studenten, het studierendement en tutoraat van de opleidingen en de quota voor het aantal vrouwelijke studenten bij de opleidingen en onderzoeksgroepen.

Een deel van de afspraken uit de sectorplannen is al gerealiseerd, maar het is nog niet bekend hoe de “eindrekening” zal uitvallen. De conclusie van het CvB dat de sectorplannen volledig zijn uitgevoerd met de samenvoeging van de opleidingen Natuurkunde en Scheikunde, is dus niet juist.

Profielafspraken

Naast de sectorplannen zijn er in 2012 prestatie- en profielafspraken gemaakt met het ministerie van OCW³. De profielafspraken hebben met name betrekking op de Amsterdam Academic Alliance (AAA), waar de AFS een belangrijk onderdeel van is. Als de UvA zich aan de profielafspraken houdt, kan zij een beroep doen op de 2% van het onderwijsbudget dat is ingehouden. Dit geld moet dan wel besteed worden aan de AAA. Er is dus geen sprake van verlies van geld ten opzichte van de huidige situatie als de AFS niet doorgaat, maar het komt er op neer dat de UvA aanspraak kan maken op extra geld om de AFS te bekostigen als er aan de profielafspraken wordt voldaan.

Een vaak aangedragen argument om te fuseren zijn opleidingen die te klein zijn om levensvatbaar te kunnen zijn. Op de FNWI bestaat echter geen subkritische opleiding meer sinds Scheikunde is samengevoegd. Daarnaast groeien de studentenaantallen sneller dan ooit volgens het ministerie van OCW⁴. Bijna alle opleidingen van de FNWI hebben een instroom van meer dan honderd studenten. De enkele opleidingen die nog geen instroom van meer dan honderd studenten hebben, vertonen wel al jaren een stijgende lijn qua studentenaantallen. Door de stijgende aantallen worden ook de traditioneel dure opleidingen goedkoper en is het kostenplaatje voor deze opleidingen reëel.

Door de decaan en het CvB wordt regelmatig benoemd dat het aantal studenten in Nederland de komende decennia zal afnemen. Concurrentie tussen de VU en UvA zou daarom een risico zijn en om overeind te blijven, zouden de universiteiten beter kunnen gaan samenwerken. Hoewel het totaal aantal studenten in Nederland inderdaad afneemt, meldt het Planbureau voor de Leefomgeving dat het aantal mensen tussen de 17 en 26 jaar in regio Amsterdam tot 2025 stabiel zal blijven en vanaf 2025 met 2,5 tot 10% zal toenemen⁵. Bovendien stijgt het percentage Nederlanders dat een WO studie volgt. Op het Science Park is de afgelopen jaren een sterke groei in

¹ Implementatie sectorplan Natuur- en Scheikunde, advies Commissie Breimer, 2010.

² Investment Agenda for University Physics and Chemistry, 2009.

³ Profile of the University of Amsterdam, 2012.

⁴ Referentieraming, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, p.46, 2012.

⁵ Planbureau voor de Leefomgeving, demografische ontwikkelingen 2010-2040, 2013.

het aantal studenten zichtbaar.

Draagvlak

Om een fusie van dit formaat de laten slagen is het noodzakelijk om draagvlak te hebben vanuit de faculteiten zelf. Niet alleen vanuit de bestuursorganen, maar ook vanuit de studenten en de medewerkers. Vertrouwen van alle stakeholders noemde Henrik Busch (Associate Dean, Faculty of Science, Kopenhagen), naar aanleiding van zijn ervaring met de bètafusie daar, absoluut noodzakelijk. Studenten en medewerkers vormen een heel belangrijk deel van de academische gemeenschap.

Het draagvlak onder studenten is op dit moment zeer klein. Dit is onder andere gebleken uit het onderzoek van de ASVA studentenunie⁶. Tussen de 65% en 75% van de FNWI studenten vindt een fusie van de bètafaculteiten niet wenselijk. Slechts 5% tot 14% zegt een fusie wel wenselijk te vinden. Bovendien heeft het grootste gedeelte van de studieverenigingen zich negatief uitgesproken over de AFS.

Er valt minder te zeggen over het draagvlak onder medewerkers. Er zijn medewerkers van wetenschappelijk en ondersteunend personeel die zich expliciet voor de AFS uitspreken, maar ook die expliciet tegen zijn. Daarnaast verschilt de grootte van het draagvlak bij onderzoekers per onderzoeksinstituut, omdat sommige instituten meer voordelen zien dan andere. Wel is bekend dat ook de PhD-council veel zorgen heeft over de AFS. De OR FNWI sluit zich aan bij het voorlopige standpunt van de GV, wat betekent dat de OR nog niet overtuigd is. Bij een gebrek aan draagvlak onder medewerkers kan een groot probleem ontstaan als de AFS doorgaat, omdat zij degenen zijn die alle plannen moeten gaan uitdenken en implementeren.

Zonder draagvlak voelen medewerkers en studenten zich niet verantwoordelijk, zijn ze geen 'eigenaar' van de plannen en er is geen intrinsieke motivatie om mee te werken aan de uitrol ervan. Dit kan grote problemen opleveren bij het uitvoeren van de plannen voor de AFS en zorgt er ook voor dat de AFS geen 'eenheid' wordt, bijvoorbeeld omdat medewerkers en studenten zich nog steeds 'UvA' of 'VU' voelen.

De plannen blijven gebrekkig en missen concrete, praktische informatie die relevant is voor studenten. Ondanks de toezegging van het CvB dat "de start van de AFS vlekkeloos moet verlopen om geen reputatieschade op te lopen" wordt hier in de ogen van de FSR FNWI te weinig aan gedaan. Nieuwe studenten moeten de juiste voorlichting krijgen over wat de transitieperiode voor hen gaat betekenen. Voor zittende studenten moet ook duidelijk worden of ze veranderingen zullen ondervinden door de fusie. Dergelijke vragen hebben de afgelopen anderhalf jaar geen hoge prioriteit gehad. Dit brengt risico's met zich mee voor de uitstraling van de faculteit, zeker als daarnaast ook het draagvlak ontbreekt.

Financiën

Financiële situatie FNWI

De FNWI geeft het budget dat zij van het CvB ontvangt bijna geheel door aan de onderwijs- en onderzoeksinstituten. Bij het onderwijs werden in het afgelopen jaar meer kosten dan baten

---

⁶ 1+1=3? Een onderzoek naar de bètafusie, ASVA Studentenunie, 2013.

gemaakt. Het totale onderwijsbudget van de faculteit wordt geraamd op ruim 32 miljoen euro voor de komende jaren, terwijl er 36 miljoen euro wordt uitgegeven. Hier staat tegenover dat er op het gebied van onderzoek meer baten dan kosten zijn geweest. Het onderzoeksbudget is ongeveer 59 miljoen euro, terwijl er maar 50 miljoen wordt uitgegeven. De voorspelling voor de komende jaren is niet anders. Bovendien worden de tekorten op onderwijs momenteel al afgebouwd. De FNWI heeft daarnaast een reserve van zo'n 25% van de totale jaaromzet, wat neerkomt op ongeveer 27 miljoen euro⁷. Een reserve van 10% wordt als gezond beschouwd. De faculteit heeft momenteel dus relatief grote reserves en is financieel zeer gezond.

Grootte faculteit

Een veel gehoord argument voor de AFS is dat de bètafaculteiten van de UvA en de VU tot de kleinste van Nederland behoren en dat ze daarom een zwakkere positie hebben. Als je naar studentenaantallen en wetenschappelijk personeel kijkt, is de FNWI juist één van de grootste bètafaculteiten van Nederland, op Utrecht en twee van de drie technische universiteiten na. De FNWI heeft momenteel ongeveer 4500 studenten. De FEW en FALW samen komen ook uit op zo'n 4500 studenten. Ter vergelijking: de Nijmeegse en Leidse bètafaculteiten hebben rond de 2200 studenten, in Utrecht zijn dat er 4600. De AFS zal dus zelfs groeien tot wel twee keer zo groot als de bètafaculteit van de Universiteit Utrecht. De verwachtingen voor de FNWI zijn overigens dat de studentenaantallen komend jaar verder zullen stijgen tot 5600 studenten, daarmee zou de FNWI de grootste bètafaculteit van Nederland worden.

Beoogde baten

De financiële effecten van een fusie zijn vergaand en moeilijk te voorspellen. Ambitie van de AFS is een groei van de inkomsten uit de tweede geldstroom met 10%-15%, een groei van derde geldstroominkomsten met 20% en een groei van het aantal buitenlandse studenten. Als argumentatie voor de groei van de tweede en derde geldstroom worden extra onderzoeksinkomsten genoemd. De FSR maakt zich zorgen over deze doelstellingen, omdat hij nog niet ziet hoe deze gerealiseerd gaan worden. Zo zijn er onderzoekers die voorspellen dat een formele samenwerking tussen UvA en VU zal leiden tot minder inkomsten, aangezien de nieuwe faculteit dan één speler is in plaats van twee. Uit contact tussen de FSR en NWO blijkt dat subsidies verstrekt worden op basis van de inhoud van het onderzoeksvoorstel en dat het daarbij niet uitmaakt of een voorstel vanuit de AFS wordt ingediend of vanuit de UvA of VU afzonderlijk. Dit wordt ook bevestigd in de brief van het NWO van 27 november. Ook maakt het niet uit of de aanvraag vanuit een grote faculteit komt. NWO beoordeelt een aanvraag alleen op de bijdrage die het onderzoek levert aan de wetenschap.

Door centralisatie of opschaling zou het kunnen dat een onderhandeling voor Europese subsidie makkelijker wordt. Ook bij deze subsidies is het zeer lastig om te zeggen wat het effect van een opschaling zal zijn, aangezien subsidies per aanvraag toegewezen worden en dit in principe niets met opschaling te maken heeft. Aan de andere kant kunnen sommige EU-subsidies alleen worden aangevraagd op basis van interfacultaire of interuniversitaire onderzoeksverbanden. Hoe dit in de toekomst op de AFS zal gaan werken, is nog onduidelijk.

---

⁷ Bestuursconvenant FNWI 2011-2014, 2012.

Risico's en kosten

De fusie zal extra kosten met zich meebrengen. Bij de samenvoeging van Scheikunde bestonden de financiële consequenties onder andere uit kosten voor curriculumontwikkeling en extra uren voor de opleidingsdirecteur. De kosten die tot nu toe gemaakt zijn voor het samenvoegen van Scheikunde bedragen ongeveer zeven ton. Bij Scheikunde zijn deze kosten opgevangen door de sectorplannen en profileringsmiddelen. Voorlopig is er bij Scheikunde nog niet voldoende geld om het tekort aan laboratoria dat ontstaan is door de opschaling op te lossen. Bij de samenvoeging van drie faculteiten zullen ook extra bestuurlijke en organisatorische kosten gemaakt worden, vanwege de aangekondigde reorganisatie en de nieuwe structuur.

In de Uitwerking meerwaarde en meerkosten staat 5,5 miljoen gereserveerd voor de transitiekosten⁸. Daarnaast wordt er aangegeven dat de kosten niet door de andere faculteiten, buiten de kaders van de AFS, worden opgevangen. Een specifieke kostenindicatie ontbreekt en de meeste mogelijke kostenposten lijken te worden opgelost door efficiëntieslagen. Efficiëntieslagen zullen hier en daar wat besparingen kunnen opleveren, die in de transitieperiode en de nasleep daarvan gebruikt zullen moeten worden om de onkosten van de AFS te financieren. De FSR maakt zich zorgen of de kosten en risico's wel voldoende in kaart zijn gebracht en of hier wel voldoende (extra) geld beschikbaar voor is gesteld.

Recent zijn er forse bezuinigingen aangekondigd bij de FALW. De faculteit geeft al een aantal jaren meer geld uit dan dat er binnenkomt en daarnaast beschikt de faculteit niet over reserves. Commissie Van der Wal zal een belangrijke rol gaan spelen in het bepalen hoe de reorganisatie eruit komt te zien. Op een aantal belangrijke domeinen, zoals Aardwetenschappen en Moleculaire Celbiologie, zullen harde klappen gaan vallen. Het rapport van de Commissie Van der Wal zal uitwijzen hoe deze maatregelen voor de AFS zullen uitvallen, terwijl het CvB de voorwaarde heeft uitgesproken dat er geen onderwijs samengaat tot de FALW zijn zaken op orde heeft. Zeker is dat de onderzoeksgroepen bij een aantal domeinen kleiner zullen worden. Gedwongen ontslagen worden niet uitgesloten. In hoeverre deze financiële klappen de verwachte bedrijvigheid op en rond de AFS zullen beïnvloeden, is nog onbekend.

Onderzoek en valorisatie

Valorisatie wordt als meerwaarde voor onderzoek genoemd in de plannen. Het is belangrijk om maatschappelijk relevant onderzoek te doen. Fundamenteel onderzoek behoort echter tot de aard van de FNWI. Zonder fundamentele vraagstukken is er geen innovatie. Een voorbeeld uit het bètadomein is de deeltjesversneller, waarvan het lastig is te bepalen of het 'innovatie' of 'fundamentele wetenschap' is. De valorisatie zoals beschreven in de plannen richt zich dan ook op het aantal publicaties en extra onderzoeksfinanciering⁹.

Het Science Park is al een succes wat betreft contact met bedrijfsleven en overheid. Een aantal zeer gerenommeerde overheidsinstellingen en internationaal bekende onderzoeksgroepen huisvesten zich op het Science Park. Het realiseren van valorisatiedoelen heeft niets met de AFS te maken. Er worden in de plannen geen concrete beleidsveranderingen aangedragen die zullen leiden tot meer maatschappelijk relevant onderzoek. De valorisatie lijkt te leunen op meer wervingskracht door efficiëntie. Of groter wat betreft valorisatie ook beter is, blijft een onbeantwoorde vraag.

⁸ Uitwerking meerwaarde en meerkosten AFS, 2013

⁹ Uitwerkingen en Overzicht stappen AFS, 2013

Bedrijven komen niet af op een universiteit, maar op de opeenhoping van kennis en met name faciliteiten. De faciliteiten zijn er, of daar nu een FNWI of een AFS label aan hangt. Zo heeft ASML aangegeven vooral op Science Park en het Fundamenteel Onderzoek Materie (FOM), dat daar ook gevestigd is, afgekomen te zijn. ASML is wel verheugd dat de VU nu ook naar Science Park komt, maar hoe de Amsterdamse universiteiten de samenwerking in een governance structuur vertalen is wat ASML betreft een interne kwestie van de universiteiten. Het is twijfelachtig of de aantrekkingskracht van Amsterdam en specifiek het Science Park op interessante bedrijven zoals ASML en SRON valt of staat met de komst van AFS.

In de plannen staat dat de AFS als doel heeft om een sterk internationaal karakter te verzorgen en contact te onderhouden met veel buitenlandse universiteiten. In een internationaliseringsplan zal worden uitgesproken hoe dit moet gaan gebeuren. Dit internationaliseringsplan is voor zover bekend nog niet aanwezig, dus is het onduidelijk hoe de AFS dit moet verwezenlijken. Er moet nadrukkelijk gezorgd worden dat huidige verbanden met buitenlandse universiteiten van zowel de UvA als VU behouden blijven.

Rankings

Een van de redenen om de bètafaculteiten te fuseren is de stijging in de rankings die verwacht wordt. Rankings zijn in de ogen van de FSR geen reden om te gaan fuseren. Ten eerste zeggen rankings meestal niets over de kwaliteit van onderwijs en onderzoek, er wordt vaak alleen gekeken naar absolute aantallen als 'high impact publications' of 'inkomsten derde geldstroom'. Als je drie faculteiten samenvoegt, is het logisch dat die absolute getallen stijgen en de AFS op die manier op korte termijn hoger in de rankings terecht komt dan de drie faculteiten afzonderlijk.

Rutger Bregman schreef een treffend artikel over rankings¹⁰. Hij beargumenteert daar onder andere dat de indicatoren waarop een ranking berust vaak niet deugen, het draait daarbij bijvoorbeeld om de kwantiteit in plaats van de kwaliteit van publicaties. Rankings zeggen alleen iets over de output van de universiteit, en niet over de onderliggende oorzaken. Het ergste is dat bestuurders hun beleid maken om hoger in de rankings te komen aldus Bregman. Dit is in de ogen van de FSR precies wat er op dit moment bij de UvA en de VU gebeurt. Bestuurlijk gezien is een fusie wenselijk omdat het bètadomein dan hoger in de rankings komen, maar dat heeft niks te maken met een stijging van de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek. De FSR vraagt zich bovendien af of de rankings daadwerkelijk zullen stijgen door de fusie.

Overgang

Reorganisatie

In Uitwerkingen en Overzicht Stappen wordt een reorganisatie aangekondigd¹¹. Er is al één decaan aangesteld voor drie faculteiten, wat op zich al een personele reorganisatie is. De werkdruk in de transitieperiode kan erg hoog worden als er (tijdelijk) niet meer werknemers met onderwijs en onderzoek bezig zullen zijn. De combinatie van personele reorganisatie samen met het voornemen om geen extra kosten te maken in de transitieperiode is niet realistisch. De situatie op de FALW zorgt ervoor dat de FNWI, als de AFS zijn doorgang vindt, wordt samengevoegd met een faculteit die midden in een reorganisatie zit. Om een dergelijke fusie in goede orde te doorlopen zullen er

¹⁰ Ranking, de farce, Rutger Bregman, de Correspondent, 25 november 2013.

¹¹ Uitwerking en overzicht Stappen AFS, 2013.

extra kosten gemaakt moeten worden. Er zijn een aantal randvoorwaarden die geregeld moeten zijn, maar waar hoge kosten aan verbonden zitten. Een voorbeeld hiervan is het harmoniseren van de studentadministratiesystemen.

Daarnaast is er op de Universiteit van Kopenhagen gebleken dat veel beleidsmedewerkers de helft van hun tijd kwijt waren aan het vormgeven van de fusie. Hierbij moet in ogenschouw genomen worden dat dit slechts een kleine interne reorganisatie was. Medewerkers besteden nu al veel tijd aan de plannen, dit zal alleen maar toenemen in de transitie en dit zal kosten met zich meebrengen.

Transitie

De fusie zal gepaard gaan met een aantal grote verhuizingen. Het gaat niet alleen om het verhuizen van personeel, maar ook van faciliteiten waaronder zeer dure onderzoekopstellingen.

Onderzoekers staan nooit te springen om van locatie te veranderen. Daarnaast kan het verhuizen van onderzoekopstellingen problematisch uitpakken. Bij de verhuizing van de FNWI van REC naar Science Park hebben veel PhD's vertraging opgelopen. Onderzoek dat stil staat vanwege een verhuizing kan een reden zijn voor getalenteerde studenten om hun PhD niet in Amsterdam te gaan doen.

De transitieperiode zal een flinke uitdaging worden. In de plannen wordt gekozen voor een transitie in fases en wordt er niet gekeken naar andere mogelijkheden. Dit brengt risico's met zich mee voor de harmonisering. "Daarbij speelt mee dat de reputatierisico's zeer groot zijn bij een minder dan vlekkeloze start van het AFS onderwijsprogramma voor de grote groep nieuwe bachelorstudenten"¹².

Het plan is om al in 2014 een aantal gemeenschappelijke AFS-opleidingen te hebben en dat de AFS vanaf januari in organisatorische vorm officieel bestaat. Gezien het ontbreken van concrete plannen van aanpak, een heldere koers voor de transitieperiode, de gebrekkige vorderingen met betrekking tot de inrichting van het onderwijs, het onderzoek, de governance en de medezeggenschap, alsmede de strakke tijdsplanning die een dergelijke harmonisering in beslag zal nemen, is het absoluut ondenkbaar dat er binnen de gestelde temporele kaders een goed functionerende AFS kan ontstaan.

Harmonisering

Harmonisering van OER'en, kwaliteitszorgcycli, allocatiemodellen, budgettering, EC's, OC's, Interne Diensten en uiteraard het faculteitsreglement dienen georganiseerd te zijn voordat de AFS van start gaat. Er moeten goede en duidelijke afspraken zijn over wie hier wanneer verantwoordelijk voor is en op welke wijze. Vooral de samenvoeging en harmonisering van Interne Diensten (ICT, administratie etc.) zal uitlopen op een lastig reorganisatieproces en het is niet wenselijk een fusie in te gaan zonder hier een duidelijk plan van aanpak voor te hebben. Tot nu toe is de ervaring van Scheikunde dan ook dat dit moeilijk gaat.

In de huidige plannen zullen meerdere typen studenten bestaan, in de transitieperiode maar ook in het eindplaatje. Deze typen zijn: UvA-Studenten, VU-studenten, AFS-studenten ingeschreven aan de UvA en AFS-studenten ingeschreven aan de VU. Als er voor de studenten verschillende locaties,

---

¹² Plan AFS op hoofdlijnen, 2013.

regels en systemen zullen zijn zal dat zich uit in de sociale cohesie en problemen opleveren in onder andere informatievoorziening en medezeggenschap. Dit is voornamelijk wat er mis gegaan is bij de opleiding Scheikunde.

Joint degrees

In het Plan van Aanpak op Hoofdlijnen AFS staat de wens om zo snel mogelijk naar de situatie te gaan dat alle studenten die een opleiding afronden aan de Amsterdam Faculty of Science een joint degree VU/UvA ontvangen. Ook voor de unica wordt er gekeken naar opties om via een ministeriële regeling of zelfs een wetswijziging het mogelijk te maken dat er twee logo's op één AFS-getuigschrift komen. Er zijn daarnaast nog meer haken en ogen aan joint degrees. De FSR heeft deze zorgen geuit bij het directieteam en het CvB, maar hier nog geen antwoord op gekregen.

Als twee single-degree opleidingen worden omgezet tot een opleiding met een joint degree raken beide instellingen op dat moment hun oude CROHO registraties kwijt. Als het samenwerkingsverband om welke reden dan ook geen stand houdt, dan vervalt de grond onder de opleiding met joint degree en daarmee ook de accreditatie. Dit zou een onwenselijke situatie opleveren waarin je de helft van je opleidingen kwijt raakt.

Het spreekt voor zich dat er een Faculteitsreglement (FR) dient te zijn alvorens de AFS van start gaat. Er moet echter ook al voor het moment van instemming duidelijk zijn wat hier in komt te staan, omdat in het FR belangrijke zaken zoals Governance, Medezeggenschap, Opleidingsaanbod, Onderzoeksinstituten en Interne Diensten zijn vastgelegd. Een wijziging op, het ontbinden van, of het oprichten van een Faculteitsreglement behoeft, in overeenstemming met de WHW, instemming van de Facultaire Studentenraden. Het is dus absoluut noodzakelijk dat een dergelijk reglement wordt opgesteld voordat er met een AFS van start wordt gegaan, de FSR is van mening dat dergelijke zaken nu niet voldoende geregeld zijn om van start te gaan met een dergelijk proces.

Scheikunde

In het collegejaar 2011-2012 is gestart met de samenvoeging van de beide bacheloropleidingen Scheikunde. Inmiddels is twee jaar verstreken en is de samenvoeging (vrijwel) volledig doorgevoerd. In de afgelopen twee jaar is er veel mis gegaan bij de nieuwe samengevoegde opleiding Scheikunde, naar aanleiding waarvan er een brandbrief is geschreven door studenten.

De brandbrief, geschreven door scheikundestudenten uit cohort 2011 van zowel de UvA als de VU, maakt duidelijk dat het samenvoegingsproces niet zonder slag of stoot is verlopen. Uit de brief van de studenten wordt duidelijk dat de samenvoeging organisatorisch tekort schoot. Belangrijke factoren die de studenten noemden zijn onder andere de slechte communicatie van docenten onderling, tussen studenten en docenten, en vanuit het bestuur naar de medewerkers. De studenten noemen veel verschillende voorbeelden van dingen die zijn misgegaan, wat duidt op structurele problemen. Veel problemen zijn terug te leiden naar het feit dat er een gebrek is aan een concreet stappenplan en een concrete taakverdeling, waardoor er een chaotische situatie is ontstaan.

Vanuit het faculteitsbestuur is op deze brief gereageerd met een plan van aanpak om verbeteringen per collegejaar 2013-2014 door te voeren. Zo is er onder andere één opleidingsdirecteur aangesteld en worden de OERen geharmoniseerd. Dit heeft bij de huidige studenten voor veel duidelijkheid gezorgd, maar de meeste oplossingen zijn "plakbandopties" afwachtend op een beslissing omtrent de AFS.

Na herhaaldelijk aandringen van de FSR wordt de samenvoeging van de bacheloropleidingen Scheikunde op dit moment uitgebreid geëvalueerd. De FSR hoopt dat bij volgende samenvoegingen de organisatorische kant vóór de samenvoeging van de onderwijskant geregeld is. In de toekomst zou er eerst een plan van aanpak moeten worden opgesteld, voordat er opleidingen worden samengevoegd. Hiervoor is een evaluatie van het proces bij Scheikunde essentieel. Het is van belang alle gemaakte fouten in kaart te brengen, om deze bij een volgende samenvoeging te voorkomen. De FSR hoopt de evaluatie spoedig te ontvangen.

Huisvesting

Bij de voltooiing van het gebouw voor de FNWI op Science Park is er door toenmalig voorzitter van het College van Bestuur, Dr. Karel van der Toorn, kenbaar gemaakt dat er een mijlpaal bereikt was in het huisvestingsplan: "Eén onderkomen voor alle bètadisciplines die voorheen waren verspreid over verschillende gebouwen in de stad". Door alle bètadisciplines in één gebouw te huisvesten wordt er nadruk gelegd op het belang van interdisciplinair onderzoek en op nieuwe ontwikkelingen in de wetenschap die steeds vaker plaatsvinden op het snijvlak van verschillende disciplines, dit is het succesverhaal van het Science Park. Door de fusie van de drie bètafaculteiten zal het bètaonderwijs en -onderzoek op twee verschillende locaties gehuisvest worden, in plaats van één. Hierdoor zullen verwante onderzoeksgroepen een fysieke barrière ondervinden en zal de samenwerking tussen verschillende onderzoeksgroepen minder vanzelfsprekend zijn.

Zo zal het grootste onderzoeksinstituut van de FNWI, het Swammerdam Institute for Life Sciences (SILS) gehuisvest worden op zowel het Science Park als op de Zuidas. Een ander voorbeeld is de verweving van Wiskunde met de informatiewetenschappen. Deze disciplines zijn sterk met elkaar verbonden. Zo is er het Institute for Logic, Language and Computation (ILLC) waar informatiewetenschappen en wiskunde samenkomen, en ook het Centrum voor Wiskunde en Informatica (CWI) dat op Science Park gevestigd is. In de huidige plannen zal het domein informatiewetenschappen op de Zuidas worden gehuisvest, terwijl wiskunde, het ILLC en het CWI op Science Park blijven. Dit is nadelig voor de master Logic, maar ook voor de dubbele bachelor Wiskunde-Informatica die uit elkaar gehaald wordt.

Gemeenschap

Ook het contact tussen studenten van verschillende disciplines zal verminderen. Er zal minder uitwisseling van kennis en ideeën tussen studenten van verschillende disciplines zijn en het zal ten koste gaan van het brede perspectief van studenten. Als studenten onderwijs volgen op een andere locatie dan waar het onderzoek plaatsvindt, zal dit niet ten goede komen aan het contact tussen student en docent. Dit zal niet bevorderlijk zijn voor de academische integratie van de student en voor een gezonde academische gemeenschap.

Door groei van de organisatie heeft de FNWI een dringend tekort aan onderwijszalen. Op het moment wordt er gekeken naar oplossingen zoals het aanbieden van onderwijs op het REC en mogelijke noodbouw bij het Science Park. De mogelijk per 2015 geïntegreerde studies Wiskunde, Natuurkunde en Biologie zullen de druk op de onderwijszalen en roostering alleen maar vergroten, doordat deze studies in het huidige plan gehuisvest zullen worden op het Science Park.

Door de fusie zal de faculteit groter zijn en zal de afstand tussen verschillende instanties groter worden en het contact formeler. De onderwijsraad heeft in haar eerdere advies aan het ministerie

van OCW geconstateerd dat het vergroten van deze afstand een negatieve invloed heeft op de organisatie¹³. Ook wordt er nu op het Science Park al vaak geklaagd dat de afstand tussen het gebouwenbeheer en het personeel zo lastig is. Waar bijvoorbeeld vroeger de portier een kapotte kapstok kon repareren, moet nu een melding gedaan worden en een maand gewacht.

In rapporten van de UvA worden studieverenigingen vaak genoemd als belangrijke factor voor het binden van studenten aan de faculteit. De verenigingen van het Science Park worden hier om genoemd en staan bekend om hun professionele aanpak en successen. In het einddoel, maar ook tijdens de transitie, moet er gezorgd worden dat de verenigingen gefaciliteerd worden om zich optimaal in te kunnen zetten. Dit zal de academische gemeenschap en studenttevredenheid het hoogst houden.

HighTIF

De laatste plannen van het College van Bestuur beschrijven een HighTIF gebouw, als oplossing voor de huidige drukte en als huisvesting voor SRON. De FSR vindt het goed dat er naar deze problemen gekeken wordt, en de keuze voor een extra gebouw ziet de FSR als positief. Er is alleen nog veel onduidelijk over dit gebouw. Zo is er nog geen verwachte kostenberekening, duidelijkheid over wat er in dit gebouw gehuisvest wordt en hoeveel SRON eigenlijk betaalt.

Onderwijsorganisatie

De AFS zal een megafaculteit worden met ruim 3000 medewerkers en 9000 studenten en wordt daarmee de grootste faculteit van zowel de UvA als de VU, ook in financieel opzicht. Dit zal zowel gevolgen hebben voor de positie die de AFS inneemt ten opzichte van de andere faculteiten alsmede voor de autonomie van de twee moederinstellingen. De AFS zal verantwoording moeten afleggen aan twee CvB's. De omvang van de AFS is echter zo groot, dat een besluit genomen op de AFS, in afspraak met één van beide instellingen, automatisch zal leiden tot een reactie van de ander. Omdat vrijwel alle beslissingen gemaakt door één van beide instellingen effect zal hebben op de AFS, zal de autonomie van de instellingen in gevaar komen. Dit levert grote risico's op voor de bestuurbaarheid van de AFS zelf, de universiteiten alsmede de andere faculteiten.

Momenteel is er nog geen gezamenlijke onderwijsvisie, terwijl deze er vanaf dag één zou moeten zijn. In het huidige plan op hoofdlijnen staan wel verschillende onderwerpen kort benoemd, zoals joint degrees, research-based onderwijs en Engelstalig onderwijs. De centrale onderwijsvisies van de UvA en de VU zijn verschillend, daarom verwacht de raad dat dit op de AFS per opleiding weer een heikel punt kan worden.

Er bestaat op dit moment nog geen eenduidig faculteitsreglement en is onbekend hoe deze zal worden ingevuld of hoe de verschillen tussen de universiteiten zullen worden overbrugd. Voor de wet zijn de UvA en de VU namelijk andere soorten universiteiten. Dit is tevens op te merken aan de hand van het type student en staf dat beide instanties aantrekken. Dit zal zijn weerklank vinden niet alleen in de formele geschriften, maar ook op de werkvloer en in de collegebanken.

Daarnaast kan het gebrek aan draagvlak ook veel invloed hebben op de mate waarin studenten zich thuis voelen op de AFS. Het is aannemelijk dat studenten die een fusie van de bètafaculteiten

---

¹³ Variëteit in schaal, onderwijsraad, 2005.

niet wenselijk vinden, zich niet thuis zullen voelen op de nieuwe faculteit.

Het volgen van een opleiding waarvan onderdelen op zowel de Zuidas als op het Science Park worden gegeven, zal ervoor zorgen dat deze studenten zich minder thuis voelen op de faculteit en zich minder zullen binden aan de faculteit (zoals tijdens de transitieperiode het geval zal zijn).

Kleinschaligheid onderwijs

De beoogde integratie van de bètafaculteiten zal zorgen voor grotere opleidingen wat waarschijnlijk ten koste zal gaan van de kleinschaligheid. Kleinschalig bètaonderwijs is om verscheidene redenen cruciaal. Zo maakt kleinschalig onderwijs individuele aandacht voor iedere student mogelijk. Elke student kan persoonlijke feedback krijgen en zijn academische voortgang bespreken. Dit verbetert het academisch zelfvertrouwen en de inzet die een student toont¹⁴. De VSNU brief van 24 mei stelt: "Kleinschalig onderwijs, tot uitdrukking komend in onder meer groepsmaat en persoonlijke begeleiding, heeft effect op de motivatie van studenten en daarmee op studiecultuur en rendement". Dit wordt ook onderbouwd door het rapport "Studiesucces in de Bachelor" van het ministerie van OCW¹⁵. Hierin wordt een kleinschalige en activerende leeromgeving vergeleken met een grootschalige leeromgeving. Variatie in studiesucces in de grootschalige leeromgeving bleek groter; er waren meer studenten "on track", maar ook meer studenten die nog helemaal geen studiepunten hadden behaald. In de kleinschalige leeromgeving gaat de hele groep studenten meer gelijk op en waren er dus minder extremen in studiesucces.

Daarnaast is de binding van de student met de opleiding afhankelijk van kleinschalige organisatievormen. Vooral in de eerste maanden van de studie is deze binding van belang¹⁶. Het versterken van de bindende functie van het eerste bachelorjaar is tevens de eerste ambitie van de meerjarenafspraken tussen het ministerie van OCW en de VSNU. Juist het samenvoegen van de opleidingen tot één brede opleiding met daarbinnen flexibele leerlijnen in latere jaren, zoals beoogd bij veel AFS opleidingen, zorgt voor een massaler eerste bachelorjaar en een slechtere binding van de student met de opleiding.

In het plan op hoofdlijnen wordt er als mogelijke oplossing voor grootschaligheid het organisatieprincipe van kleinschaligheid binnen grootschaligheid geopperd. Andere groepen hebben weblectures als oplossing voor het grootschaligheidsprobleem genoemd. De FSR is van mening dat zulke oplossingen slecht zijn voor de betrokkenheid van de student bij de faculteit en de persoonlijke begeleiding per student. Daarnaast bestaan deze problemen nu niet, dus worden er oplossingen bedacht voor problemen die door de AFS gecreëerd worden.

Eén van de argumenten waarom de samenvoeging goed zou zijn voor het onderwijs, is dat het samenvoegen van twee faculteiten de beste docenten zal stimuleren tot lesgeven. Dit klinkt in eerst instantie aannemelijk maar blijkt toch ongegrond. Wat namelijk cruciaal hierin is, is de manier waarop werknemers beloond worden. Het uitvoeren van goed onderzoek wordt beloond, het geven van onderwijs nagenoeg niet. De mensen met de beste vakkennis zullen, overwegende dat zij tevens nog zullen moeten concurreren met de internationale top, daarom juist niet in het onderwijs belanden. Daarnaast speelt hier het principe 'kleinschaligheid binnen grootschaligheid'. Door een toename van studenten zullen colleges en werkgroepen alsnog niet door één docent

¹⁴ Checklist Rendement Hoger Onderwijs, ICLON, 2007

¹⁵ Studiesucces in de Bachelor', ministerie van OCW, 2011

¹⁶ Een succesvolle start in het hoger onderwijs, Onderwijsraad, 2005

gegeven kunnen worden.

Tevens wordt er gesteld dat de opleidingsdiversiteit kan toenemen dankzij de AFS. Er kan een andere invulling worden gegeven aan gelijksoortige opleidingen (denk aan informatiewetenschappen aan de UvA en de VU) en ook unieke opleidingen kunnen blijven bestaan. Volgens de huidige roadmap en communiqué wordt de keuzeruimte binnen opleidingen vergroot maar de initiële opleidingskeuze verkleind. Er zullen ook opleidingen zijn die worden samengevoegd, waardoor deze juist hun eigen karakter verliezen of waardoor bepaalde unieke eigenschappen verloren zullen gaan (denk ook hier weer aan bijvoorbeeld Kunstmatige Intelligentie met Computer Science en Informatica). Het totale aantal opleidingen zal op de AFS hoogstwaarschijnlijk minder zijn dan dat nu de twee instanties los van elkaar aanbieden.

Daarnaast zal de samenvoeging van opleidingen effect hebben op huidige samenwerkingsverbanden binnen het onderwijs. De studie Biomedische Wetenschappen wordt momenteel samen met het AMC aangeboden en Psychobiologie samen met de FMG. Of deze in de huidige vorm kunnen blijven bestaan is de vraag. Daarnaast bieden de bachelors Future Planet Studies en Bèta-gamma majoren aan waarvan veel op andere faculteiten plaatsvinden. Het aanbieden van deze majoren is altijd bron van grote discussie en heeft meer dan eens voor grote last-minute problemen gezorgd (denk aan last-minute OER wijzigingen). Hoe dit zal gaan op een interuniversitaire faculteit is nog onduidelijk, maar mochten er plannen bestaan om bepaalde majoren ook door de VU aan te laten bieden, dan zal dit het proces alleen maar meer bemoeilijken.

Het is belangrijk dat het onderwijs dat wordt gegeven toegankelijk is voor iedereen en dat AFS-studenten zowel aan de UvA als aan de VU gemakkelijk keuzevakken kunnen volgen. Dit kan echter op twee manieren worden ingevuld. De eerste is als het ware toegankelijkheid in de breedte. Hoewel het in het ongewisse blijft of het totaalaanbod aan vakken daadwerkelijk zal toenemen, zal het inschrijven op de andere universiteit of op een andere faculteit zeker gewaarborgd moeten blijven. Er moet vervolgens bij het samenvoegen van opleidingen ook rekening gehouden worden met het niet uitsluiten van studenten. Een gebrek aan onderwijsfaciliteiten mag nimmer de reden zijn dat een vak niet te volgen is. Daarbij ligt er in de plannen een sterke focus op excellente en internationale studenten. Het mag niet zo zijn dat uiteindelijk de focus volledig bij deze groep ligt en dat reguliere studenten worden uitgesloten.

Invulling verschillende soorten onderwijs

De AFS wil zich gaan profileren en meedingen met de grote spelers in het internationale speelveld. Daarom worden er een aantal aanpassingen gedaan aan de manier waarop onderwijs wordt gegeven. Zo bestaan er plannen om al het bacheloronderwijs in het Engels te gaan geven. Dit kan enerzijds schrikbarend werken op 6VWO leerlingen waarvan een deel zich (nog) niet op zijn gemak voelt bij Engelstalig onderwijs. Een deel van deze groep zal daardoor wellicht voor een andere universiteit kiezen. Daar staat echter tegenover dat het onderwijs om dergelijke redenen wel toegankelijker wordt voor internationale studenten. Door het vergroten van het aanbod van Engelse bachelors en masters hebben internationale studenten meer studiemogelijkheden in Amsterdam. Dit moet niet worden gezien als een direct gevolg van de AFS, maar van een andere keuze die gemaakt wordt en die ook gemaakt kan worden mocht de AFS er niet komen. Tevens moet hier de afweging gemaakt worden of het wenselijk is dat men meer internationale studenten toelaat als dit betekent dat binnenlandse studenten niet kunnen toetreden.

De vraag is of het wenselijk is dat er meer internationale studenten komen. Hoewel studenten over het algemeen prima in staat zijn om in het Engels met elkaar te communiceren, zullen veel Nederlandse studenten buiten de colleges waarschijnlijk gewoon Nederlands blijven praten. Dit komt de sociale cohesie met internationale studenten niet ten goede. Het belangrijkste knelpunt in deze kwestie zit hem echter in het feit dat lang niet alle docenten de Engelse taal dusdanig beheersen dat er goed les in gegeven kan worden. In de plannen staat dat de taalvaardigheid van de docenten zal worden versterkt, maar het is onduidelijk hoe dit zal worden gedaan en of dit voldoende zal zijn. Daarnaast is het onwaarschijnlijk dat dit niveau al binnen enkele jaren op peil zal zijn. Bij het invoeren van volledig Engelstalig onderwijs moet een goede beheersing van de Engelse taal door docenten een absoluut uitgangspunt zijn.

Opleidingen

Er zijn curriculumcommissies aangekondigd, maar wie hier in zitten en wat hun rechten zijn is nog onbekend.

Wiskunde

De opleidingen Wiskunde van de UvA en VU verschillen sterk qua insteek. Wiskunde aan de UvA heeft een zwaartepunt aan de fundamentele kant, terwijl de VU zich meer op toegepaste wiskunde richt. Een gevaar bij de samenvoeging is verlies van diepgang in het curriculum. Vanwege de dubbele bachelor Wis- en Natuurkunde ligt er druk op de opleiding Wiskunde om Natuurkunde zo snel mogelijk te volgen in de samenvoeging. De FSR heeft hier zorgen bij, omdat er ook vanuit de onderzoekers geen behoefte is om meer samen te werken met de VU.

Natuur- en Sterrenkunde

Vanuit de sectorplannen wordt er al aan een samengevoegde opleiding Natuur- en Sterrenkunde gewerkt. Deze opleiding is nog niet samengevoegd om een aantal redenen, bijvoorbeeld dat de samenvoeging van Scheikunde eerst geëvalueerd moet zijn. Een definitieve beslissing over de AFS zou voor Natuur- en Sterrenkunde het beste zijn, zodat deze opleiding naar haar eigen doel kan toewerken.

Dubbele bachelor Wis- en Natuurkunde

Deze dubbele bachelor mist in een groot deel van de plannen, aangezien de opleiding uit bestaande vakken van Wiskunde en Natuurkunde bestaat. Het is wenselijk om deze opleiding gelijktijdig met de opleidingen Wiskunde en Natuur-, Sterrenkunde te veranderen. Aangezien in de huidige plannen Wiskunde een andere datum heeft dan Natuurkunde, kunnen er problemen ontstaan voor studenten die deze dubbele bachelor volgen.

Scheikunde

De opleiding Scheikunde wordt al samen gegeven. Momenteel zijn er veel maatregelen en constructies bedacht in afwachting op de AFS. Een besluit om door te gaan met de AFS zal betekenen dat deze regelingen definitief veranderd kunnen worden. Mocht het besluit negatief uitpakken zal de opleiding ook aanpassingen moeten maken. Momenteel vinden practica, projecten en keuzevakken op twee locaties plaats, wat voor de studenten en docenten onwenselijk is.

Psychobiologie

De opleiding Psychobiologie wordt samen met de FMG aangeboden. Dit is een unieke opleiding en er is dan ook geen studie aan de VU waarmee Psychobiologie samengevoegd zou kunnen worden. Psychobiologie gaat in het voorlopige plan naar de Zuidas terwijl Biologie grotendeels op het Science Park blijft en de FMG op Roeterseiland zit. De levenswetenschappen worden dus uit elkaar gehaald. Tevens is er voor Psychobiologie nu al een numerus fixus ingesteld in verband met de hoge instroom. Deze opleiding heeft dus geen ruimte voor groei.

Biologie

Op de VU ligt de nadruk van Biologie op ecologie terwijl de focus van de UvA veel meer op de moleculaire green life science (planten e.d.) ligt. Door deze verschillen bestaat het gevaar dat de AFS Biologie opleiding een uitermate brede bachelor wordt met minder diepgang. De grootte van Biologie ligt nu al tegen het maximaal werkbare aantal voor bijvoorbeeld veldwerk aan. Veldwerk is een absolute noodzaak voor Biologie en er zijn al ideeën geopperd om naast overvolle veldwerk vakken andere keuzevakken aan te bieden, zodat er minder studenten veldwerk doen. Het curriculum moet dan worden aangepast aan de hoge studentenaantallen. Grootschaligheid wordt in dit geval leidend voor de indeling van het curriculum, wat niet wenselijk is. Ook krijgt Biologie als basislocatie Science Park, terwijl een groot deel van de onderzoekers en colleges op de Zuidas zitten. De opleiding wordt dus verdeeld over de twee locaties, wat onwenselijk voor studenten is.

Biomedische wetenschappen

Dit curriculum wordt samen met het AMC aangeboden. De VU heeft iets soortgelijks met het VUmc. Beide opleidingen zijn echter dusdanig groot dat er al een numerus fixus is ingevoerd. Een samenvoeging is dan ook onwenselijk, omdat dit zou betekenen dat de groep studenten veel te groot wordt, of dat er minder studenten kunnen worden toegelaten tot de opleiding. Een andere optie is om het cohort in groepen te verdelen, waarbij er dus twee keer hetzelfde programma wordt gedraaid. In dat geval is het gemakkelijker om de opleidingen niet samen te voegen in plaats van op te splitsen na een samenvoeging. Dan behoud je tevens de diversiteit en het verschillende karakter van de opleidingen Biomedische Wetenschappen. Zo heeft de UvA een sterk onderzoeksgerichte variant, terwijl Biomedische Wetenschappen aan de VU een meer klinische/medische insteek heeft.

Unica

Sommige opleidingen gaan volgens de huidige plannen niet fuseren. Dit zijn voornamelijk grote opleidingen en unica, die geen tegenhangers hebben aan de VU-kant. Er staat echter niets over deze opleidingen in de plannen, wat voor extra vragen zorgt. Hoe gaan deze opleidingen zo min mogelijk problemen krijgen? Wat kan er wel met deze opleidingen gebeuren? Problemen die de FSR voorziet hebben voornamelijk te maken met informatievoorziening en academische gemeenschap. Er bestaat de kans dat docenten en studenten zich buitengesloten voelen. Ook verwacht de FSR dat de informatievoorziening voor deze studies een ramp wordt, waar halen de studenten informatie vandaan die voor hun van belang is?

Aardwetenschappen

De Bachelor Aardwetenschappen is al opgeheven aan de UvA. Enkel de master Earth Sciences bestaat nog. Voor deze studie kan een samenvoeging voordelig zijn, gezien de studie dan (in een iets andere vorm) kan blijven voortbestaan, wat gunstig is voor het kunnen aanbieden van een groot opleidingsaanbod.

Future Planet Studies

Volgens de huidige plannen wordt er op lange termijn gekeken naar het samenvoegen van Future Planet Studies (FPS) met Aarde en Economie van de VU. Deze twee bachelors zijn beide de 'meest interdisciplinaire' bachelors die de faculteiten te bieden hebben. Daarmee is ook iedere overeenkomst benoemd. Hoewel men binnen FPS een Aardwetenschappen- of Economiemajor kan kiezen, heeft het FPS-curriculum zelf weinig met Aardwetenschappen of Economie van doen. Aarde en Economie is bidisciplinair en men kiest bewust voor één van deze twee disciplines. Studenten van Aarde en Economie hebben bewust gekozen voor deze vorm omdat er toch heel diep op de materie kan worden ingegaan. FPS is breder opgezet, heeft meer majoren en heeft ook een volledig ander grondbeginsel.

Informatiewetenschappen

Binnen het domein informatiewetenschappen bestaan nu drie studies aan de VU en drie studies aan de UvA. In het voorlopige plan staat dat deze zullen worden gereduceerd tot 'clusters'. De FSR denkt dat hierbij veel verloren kan gaan qua opleidingsdiversiteit en karakter en heeft haar twijfels of een dergelijke clustering wenselijk is. De FSR is van mening dat het aantal clusters sowieso niet leidend mag zijn, maar dat er inhoudelijk gekeken moet worden waar overlap is en waar niet.

Masteropleidingen

Er bestaan op het gebied van masteronderwijs veel samenwerkingsverbanden. Er zijn disciplines waar de samenwerking al erg intensief is. Andere disciplines die minder samenwerken, geven aan dat zij een samenwerking niet direct als wenselijk ervaren. Problemen die opspelen omtrent samenwerking met de VU lijken voornamelijk plaats te vinden binnen de administratie. Voor veel masterstudies lijkt er noch veel te winnen, noch veel te verliezen bij de fusie.

Andere samenwerkingsmogelijkheden

De FSR vindt dat er onvoldoende is gekeken naar alternatieven voor de AFS, bijvoorbeeld een lichtere vorm van samenwerking met de VU. Het mag duidelijk zijn dat de voorgestelde samenwerking niet op alle gebieden voordelen op zal leveren (bijvoorbeeld in het bacheloronderwijs). De FSR vraagt zich af waarom er niet eerst bepaald wordt waar samenwerking wel wenselijk is en vervolgens gekeken wordt op welke manier die samenwerking gefaciliteerd kan worden.

Er is vaak gezegd dat een andere vorm van samenwerken onmogelijk is, omdat dit is gebleken uit het eerdere samenwerkingsverband: de Amsterdam Graduate School of Science (AGSS). De AGSS zou onder andere mislukt zijn omdat essentiële onderdelen zoals het studentenadministratiesysteem niet geharmoniseerd waren. In de huidige plannen gebeurt dit ook niet, de FSR is van mening dat er ook onderdelen geharmoniseerd kunnen worden zonder volledig te gaan fuseren. Verder is het onbekend waar de AGSS precies op is stukgelopen, aangezien er nooit een evaluatie heeft plaatsgevonden. Het is dan ook moeilijk te zeggen of de AFS een oplossing is voor de problemen waar de bètafaculteiten van de UvA en de VU tegenaan liepen tijdens het oprichten van de AGSS. De FSR kan hier niet uit concluderen dat een fusie de enige mogelijkheid is om een werkbare samenwerking met de VU aan te gaan.

Bij het beoordelen van de plannen voor de AFS is door het bouwteam en het College van Bestuur

vaak gezegd dat je ook rekening moet houden met de situatie als er geen AFS komt. Welke gevolgen heeft dat voor de FNWI? Dit is het afgelopen jaar herhaaldelijk gevraagd door onder andere de FSR, maar dit is tot op heden onbekend. Het is onduidelijk welke situatie zal volgen als er geen AFS komt, zeker aangezien de sectorplannen hoe dan ook doorlopen en de nieuwe gezamenlijke decaan al ingewerkt wordt. Een stap naar een AFS zal moeilijk teruggedraaid kunnen worden.

De decaan stelt dat als de AFS niet doorgaat, de FNWI de komende jaren zal kampen met een tekort op de begroting en er "harde keuzes gemaakt zullen moeten worden." De komende jaren wordt er verwacht dat er steeds minder geld uit Den Haag zal komen. Deze krimp in geldstroom zal opgelost moeten worden. De AFS wordt gezien als een manier om meer geld aan te trekken vanuit Europa. De vraag welke harde keuzes gemaakt moeten worden en welke opleidingen eventueel zouden moeten verdwijnen is herhaaldelijk gesteld maar ondanks dat voor de FSR altijd onbeantwoord gebleven.

De huidige toestand is echter dat de FNWI een goed lopende faculteit is. Met tevreden studenten en medewerkers die positief zijn over de onderzoeks- en onderwijskwaliteit en de hechte academische gemeenschap. Vanuit dit perspectief is het onduidelijk waarom een fusie nodig is. De grootste problematiek die speelt op de faculteit is dat deze lijkt te bezwijken onder haar eigen succes. Er is simpelweg niet genoeg ruimte om iedereen die zich met de FNWI wil affiliëren onderdak te bieden. Juist voor deze problemen worden in de AFS plannen geen oplossingen aangedragen.

Samenvattend adviseert de FSR de Gezamenlijke Vergadering om **tegen** de AFS-plannen te stemmen. In de plannen worden veel voorspellingen gedaan die in de ogen van de FSR niet genoeg onderbouwd worden. Bij veel onderdelen staan nog vraagtekens, zoals de onderwijsorganisatie, de harmonisering en het tijdspad. Voor het onderwijs bestaan er veel nadelen en risico's, terwijl de voordelen beperkt zijn. Daarnaast is er draagvlak nodig om de plannen goed te kunnen implementeren, terwijl dit momenteel grotendeels ontbreekt.

Met vriendelijke groet,

Emma Boumans
Voorzitter FSR FNWI